

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 16 ta' Ottubru 2026
(OR. en)

12770/26

Fajls Interistituzzjonali:
2026/0243 (NLE)
2026/0244 (NLE)

RECH 346
COASI 168

ATTI LEGISLATTIVI U STRUMENTI OHRA

Suġġett: Ftehim bejn l-Unjoni Ewropea u l-Awstralja dwar il-partecipazzjoni tal-Awstralja fil-programmi tal-Unjoni

FTEHIM
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U L-AWSTRALJA
DWAR IL-PARTEĊIPAZZJONI TAL-AWSTRALJA
FIL-PROGRAMMI TAL-UNJONI

L-UNJONI EWROPEA (minn hawn 'il quddiem imsejha “l-Unjoni”),

u

L-AWSTRALJA,

minn hawn 'il quddiem imsejhin individwalment bhala l-“Parti” u flimkien bhala l-“Partijiet”,

FILWAQT LI JIXTIEQU jistabilixxu qafas dejjiemi għall-kooperazzjoni bejn il-Partijiet b'kundizzjonijiet ċari għall-partecipazzjoni tal-Awstralja fi programmi u f'attivitajiet, tal-Unjoni, kif ukoll mekkanizmu li jiffaċilita l-istabbiliment ta' din il-partecipazzjoni fi programmi jew f'attivitajiet individwali tal-Unjoni;

WARA LI KKUNSIDRAW l-għanijiet komuni, il-valuri u r-rabtiet b'saħħithom tal-Partijiet stabbiliti, *inter alia*, permezz tal-Ftehim Qafas bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, minn naħa waħda, u l-Awstralja, min-naħa l-oħra, magħmul f'Manila fis-7 ta' Awwissu 2017 (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Ftehim Qafas”), u l-Ftehim relatat mal-kooperazzjoni xjentifika u teknika bejn il-Komunità Ewropea u l-Awstralja, magħmul f'Canberra fit-23 ta' Frar 1994, kif emendat, li jipprovdi qafas ġenerali għall-kollaborazzjoni fir-riċerka u f'oqsma rilevanti oħra bejn il-Partijiet, u filwaqt li jirrikonoxxi x-xewqa komuni tal-Partijiet li jiżviluppaw, isaħħu, jistimulaw u jestendu iktar ir-relazzjonijiet u l-kooperazzjoni tagħhom;

FILWAQT LI JQISU l-isforzi tal-Partijiet sabiex imexxu r-rispons billi jingħaqdu mas-sħab internazzjonali tagħhom sabiex jindirizzaw l-isfidi globali f'konformità mal-pjan ta' azzjoni għan-nies, għall-pjaneta u għall-prosperità fin-Nazzjonijiet Uniti, intitolat “Transforming our World: the 2030 Agenda for Sustainable Development”, u filwaqt li jirrikonoxxu li r-riċerka u l-innovazzjoni huma għodod ewlenin u essenzjali għat-tkabbir sostenibbli xprunat mill-innovazzjoni, għall-kompetittività ekonomika u għall-attraenza;

FILWAQT LI JIRRIKONOXU l-importanza ewlenija tal-valuri u tal-prinċipji fundamentali kondiviżi li jirfdu l-kooperazzjoni internazzjonali bejn il-Partijiet fir-riċerka u l-innovazzjoni, bħall-etika u l-integrità fir-riċerka, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, id-diversità u l-inklużjoni, u opportunitajiet indaqs għall-persuni b'identitajiet u bi sfondi differenti, u l-oġettiv kondiviż tal-Partijiet għat-trawwim u għall-faċilitazzjoni tal-kooperazzjoni bejn l-organizzazzjonijiet fil-qasam tar-riċerka u l-innovazzjoni, inkluż l-universitajiet, u l-iskambju tal-aħjar prattiki u karrieri attraenti fir-riċerka, il-faċilitazzjoni tal-mobbiltà transfruntiera u intersettorjali tar-riċerkaturi, it-trawwim tal-moviment liberu tal-għarfien xjentifiku u tal-innovazzjoni, il-promozzjoni tar-rispett tal-libertà akkademika u tal-libertà tar-riċerka xjentifika, u għall-appoġġ tal-edukazzjoni xjentifika u tal-attivitajiet ta' komunikazzjoni;

FILWAQT LI JIRRIKONOXU l-intenzjoni tal-Partijiet li jikkooperaw u li jikkontribwixxu għall-attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni u għall-missjonijiet tal-Unjoni li għandhom l-għan li jappoġġaw u jsaħħu l-kapaċitajiet ta' riċerka sabiex jiffaċċjaw l-isfidi globali, kif ukoll japprofondixxu l-kompetittività industrijali rispettiva tagħhom, u permezz ta' dan, li jiksibu impatt trasformattiv u sistemiku għas-soċjetajiet tagħhom b'appoġġ għall-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, u biex jaħdmu flimkien f'oqsma prijoritarji għall-kooperazzjoni;

BILLI l-Awstralja u l-Unjoni jikkooperaw fuq kwistjonijiet strateġiċi permezz ta' relazzjoni komprensiva mirfuda fuq il-Ftehim Qafas, u jagħzlu li jaħdmu f'kollaborazzjoni fl-oqsma tax-xjenza, tar-riċerka u tal-innovazzjoni, b'rispett reċiproku għall-impenn profond ta' xulxin għall-eċċellenza fir-riċerka, u li jaħdmu biex isibu modi innovattivi biex jindirizzaw l-isfidi globali;

FILWAQT LI JIRRIKONOXxu li l-aċċess miftuħ, il-kooperazzjoni internazzjonali u l-libertà akkademika jirfdu l-eċċellenza fir-riċerka u l-innovazzjoni, filwaqt li jirrikonoxxu li l-kuntasti ġeopolitiċi u teknoloġiċi li qed jevolvu jagħtu lok għal riskji għall-integrità u għall-użu responsabbli tar-riċerka mwettqa internazzjonalment, u jafferma ir-responsabbiltà rispettiva tal-Partijiet li japplikaw miżuri xierqa u proporzjonati biex jissalvagwardjaw l-ekosistemi tar-riċerka u tal-innovazzjoni tagħhom, inkluż is-sigurtà tar-riċerka, il-konsistenza mal-obbligi internazzjonali u d-dritt domestiku;

FILWAQT LI JFAKKRU li d-divulgazzjoni tal-informazzjoni klassifikata fl-ambitu ta' dan il-Ftehim hija soġġetta għall-Ftehim bejn l-Awstralja u l-Unjoni Ewropea dwar is-Sigurtà ta' Informazzjoni Klassifikata, magħmul fi Brussell fit-13 ta' Jannar 2010, fl-aktar verżjoni aġġornata tiegħu;

BILLI l-programm tal-Unjoni Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-“Programm Orizzont Ewropa”) – ġie stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/695 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' April 2021 li jistabbilixxi l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, li jistabbilixxi r-regoli tiegħu għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni, u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013 (ĠU UE L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>);

FILWAQT LI JIRRIKONOXxu l-prinċipji ġenerali kif stabbiliti fir-Regolament (UE) 2021/695;

FILWAQT LI JENFASSIZZAW ir-rwol tas-Shubijiet Ewropej li jindirizzaw uħud mill-aktar sfidi urgenti tal-Ewropa permezz ta' inizjattivi kongunti ta' riċerka u innovazzjoni li jikkontribwixxu b'mod sinifikanti għal dawk il-prijoritajiet tal-Unjoni fil-qasam tar-riċerka u tal-innovazzjoni u li jeħtieġu massa kritika u viżjoni fit-tul, u jenfassizzaw l-importanza tal-involvement ta' pajjiżi assoċjati f'dawk is-Shubijiet;

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU li jentiegħo li l-partecipazzjoni reċiproka fil-programmi ta' riċerka u innovazzjoni ta' xulxin tipprovdi benefiċċji reċiproċin filwaqt li jirrikonoxxu li l-Partijiet iżommu d-dritt tagħhom li jillimitaw jew li jikkundizzjonaw il-partecipazzjoni fil-programmi ta' riċerka u innovazzjoni tagħhom, inkluż, b'mod partikolari, għall-azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, mal-interessi, mal-awtonomija jew mas-sigurtà tagħhom,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

ARTIKOLU 1

Suġġett

Dan il-Ftehim jistabbilixxi t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali applikabbli għall-partecipazzjoni tal-Awstralja fi kwalunkwe programm jew attività tal-Unjoni, u t-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi applikabbli għall-partecipazzjoni tal-Awstralja fi programm jew f'attività tal-Unjoni koperta minn Protokoll ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(a) “att bażiku” tfisser:

- (i) att legali ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni, għajr rakkomandazzjoni jew opinjoni, li jistabbilixxi programm, li jipprovdi bażi legali għal azzjoni u għall-implimentazzjoni tan-nefqa korrispondenti mdaħħla fil-baġit ġenerali tal-Unjoni (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ “il-baġit tal-Unjoni”) jew tal-garanzija baġitarja jew tal-assistenza finanzjarja appoġġata mill-baġit tal-Unjoni, inkluż kwalunkwe emenda u kwalunkwe att rilevanti ta' istituzzjoni tal-Unjoni li jissupplimentaw jew jimplimentaw dak l-att, ħlief dawk li jadottaw programmi ta' ħidma, jew

- (ii) att legali ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni, għajr rakkomandazzjoni jew opinjoni, li jistabbilixxi attività ffinanzjata mill-baġit tal-Unjoni għajr programmi, inkluż kwalunkwe emenda u kwalunkwe att rilevanti ta' istituzzjoni tal-Unjoni li jissupplimentaw jew jimplimentaw dak l-att legali, hlief dawk li jadottaw programmi ta' hidma;
- (b) “ftehim ta' finanzjament” tfisser ftehim relatat ma' programmi u ma' attivitajiet tal-Unjoni skont il-Protokoll ta' dan il-Ftehim, li fihom tipparteċipa l-Awstralja, li jimplimenta fondi tal-Unjoni, bħal ftehim ta' għotja, ftehim ta' kontribuzzjoni, ftehim qafas ta' sħubija finanzjarja, ftehim ta' finanzjament jew ftehim ta' garanzija;
- (c) “regoli oħra li jappartjenu għall-implimentazzjoni tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni” tfisser regoli stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) 2024/2509 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' Settembru 2024 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni (ĠU UE L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>) (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ ir-“Regolament Finanzjarju”), kif ukoll ir-regoli stabbiliti fil-programm ta' hidma jew fis-sejthiet jew fi proċeduri oħra ta' għoti tal-Unjoni;
- (d) “proċedura ta' għoti tal-Unjoni” tfisser proċedura għall-għoti ta' finanzjament mill-Unjoni mnedija mill-Unjoni jew minn persuni jew minn entitajiet fdati bl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni;

- (e) “entità Awstraljana” tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika li ttrissjedi jew li hija stabbilita fl-Awstralja, jew li hija l-Gvern tal-Awstralja jew li hija l-gvern ta’ stat jew territorju Awstraljan, u li tipparteċipa f’attivitajiet ta’ programm jew attività tal-Unjoni, f’konformità mal-atti bażiċi;
- (f) is-“sena finanzjarja tal-Unjoni” tfisser il-perjodu mill-1 ta’ Jannar sal-31 ta’ Diċembru.

ARTIKOLU 3

Stabbiliment tal-parteeipazzjoni

1. L-Awstralja għandha tkun awtorizzata tipparteċipa fil-programmi u fl-attivitajiet tal-Unjoni u tikkontribwixxi lilhom, jew f’każijiet eċċezzjonali, għal partijiet minnhom, li jkunu miftuħa għall-parteeipazzjoni tal-Awstralja f’konformità mal-atti bażiċi u kif koperti mill-Protokolli ta’ dan il-Ftehim.
2. It-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi għall-parteeipazzjoni tal-Awstralja fil-Programm Orizzont Ewropa, huma stabbiliti fil-Protokoll dwar l-assoċjazzjoni tal-Awstralja ma’ Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2021–2027) ta’ dan il-Ftehim. B’deroga mill-Artikolu 15(13) ta’ dan il-Ftehim, dan il-Protokoll jista’ jiġi emendat b’deċiżjoni mill-Kumitat Kongunt stabbilit skont l-Artikolu 14 ta’ dan il-Ftehim (minn hawn ‘il quddiem imsejjaħ il-“Kumitat Kongunt”).
3. B’deroga mill-Artikolu 15(13) tal-Ftehim, it-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi għall-parteeipazzjoni tal-Awstralja fi kwalunkwe programmi jew attivitajiet rilevanti oħra tal-Unjoni, għandhom jiġu stabbiliti fil-Protokolli ta’ dan il-Ftehim li jridu jiġu adottati u emendati mill-Kumitat Kongunt.

4. Il-Protokolli ta' dan il-Ftehim għandhom:

- (a) jidentifikaw il-programmi u l-attivitajiet tal-Unjoni jew, f'każijiet eċċezzjonali, il-partijiet tagħhom, li fihom tipparteċipa l-Awstralja;
- (b) jistabbilixxu d-durata tal-parteċipazzjoni, li għandha tirreferi għall-perjodu ta' żmien li matulu l-Awstralja u l-entitajiet Awstraljani jistgħu japplikaw għall-finanzjament tal-Unjoni jew jistgħu jiġu fdati bl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni;
- (c) jistabbilixxu t-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi għall-parteċipazzjoni tal-Awstralja u tal-entitajiet Awstraljani, inkluż il-modalitajiet speċifiċi għall-implimentazzjoni tal-kundizzjonijiet finanzjarji kif identifikati skont l-Artikoli 6 u 7 ta' dan il-Ftehim, il-modalitajiet speċifiċi għall-mekkanizmu ta' korrezzjoni previst fl-Artikolu 8 ta' dan il-Ftehim, u l-kundizzjonijiet għall-parteċipazzjoni fi strutturi maħluqa għall-finijiet tal-implimentazzjoni ta' daww il-programmi jew l-attivitajiet tal-Unjoni. Dawn it-termini u l-kundizzjonijiet għandhom jikkonformaw ma' dan il-Ftehim u mal-atti bażiċi u mal-atti ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni li jistabbilixxu dawn l-istrutturi; u
- (d) meta applikabbli, jistabbilixxu l-ammont tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Awstralja għal programm tal-Unjoni implimentat permezz ta' strument finanzjarju jew ta' garanzija baġitarja.

ARTIKOLU 4

Konformità mar-regoli li jappartjenu għall-programm jew l-attività tal-Unjoni

1. L-Awstralja għandha tipparteċipa fil-programmi u fl-attivitàjiet tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, f'partijiet minnhom, li huma koperti mill-Protokolli ta' dan il-Ftehim skont it-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim, il-Protokolli tiegħu, fl-atti bażiċi u f'regoli oħrajn li għandhom x'jaqsmu mal-implimentazzjoni tal-programmi u tal-attivitàjiet tal-Unjoni.
2. It-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandhom jinkludu:
 - (a) l-eligibbiltà ta' entitajiet Awstraljani u kwalunkwe kundizzjoni oħra ta' eligibbiltà relatata mal-Awstralja, b'mod partikolari mal-origini, mal-post ta' attività jew man-nazzjonalità; u,
 - (b) it-termini u l-kundizzjonijiet applikabbli għas-sottomissjoni, għall-valutazzjoni u għall-għażla tal-applikazzjonijiet u għall-implimentazzjoni tal-azzjonijiet minn entitajiet Awstraljani eligibbli.
3. It-termini u l-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 2(b) ta' dan l-Artikolu għandhom ikunu ekwivalenti għal dawk applikabbli għall-entitajiet eligibbli tal-Istati Membri tal-Unjoni (minn hawn 'il quddiem imsejha l-“Istati Membri”), inkluż ir-rispett tal-miżuri restrittivi tal-Unjoni adottati skont it-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea jew it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, sakemm ma jkunx previst mod ieħor fit-termini u fil-kundizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

ARTIKOLU 5

Il-parteciċipazzjoni tal-Awstralja fil-governanza tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni

1. Ir-rappreżentanti tal-Awstralja jew l-esperti mill-Awstralja jew l-esperti maħtura mill-Awstralja, għandhom jkunu awtorizzati jiehdu sehem, bhala osservaturi, fil-kumitati, fil-laqgħat tal-gruppi ta' esperti jew f'laqgħat simili oħra meta jiehdu sehem rappreżentanti jew esperti tal-Istati Membri, jew esperti maħtura mill-Istati Membri, u li jassistu lill-Kummissjoni Ewropea fl-implimentazzjoni u fil-ġestjoni tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni jew ta' partijiet minnhom, jew li huma stabbiliti mill-Kummissjoni Ewropea fir-rigward tal-implimentazzjoni tad-dritt tal-Unjoni fir-rigward ta' daww il-programmijew l-attivitajiet tal-Unjoni jew ta' partijiet minnhom, li fihom l-Awstralja tipparteċipa f'konformità mal-Artikolu 3 ta' dan il-Ftehim, dment li ma jikkonċernax punti riżervati biss għall-Istati Membri tal-Unjoni jew fir-rigward ta' programm jew attività tal-Unjoni, jew ta' partijiet minnhom, li fihom l-Awstralja ma hijiex qed tipparteċipa. Ir-rappreżentanti tal-Awstralja jew l-esperti mill-Awstralja jew l-esperti maħtura mill-Awstralja ma għandhomx ikunu preżenti waqt il-votazzjoni. L-Awstralja għandha tiġi informata bir-riżultat tal-votazzjoni.
2. Meta l-esperti jew l-evalwaturi ma jinħatrux abbażi tan-nazzjonalità, in-nazzjonalità ma għandhiex tkun raġuni biex jiġu esklużi ċ-ċittadini Awstraljani.

3. Soġġetta għat-termini u l-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, il-partecipazzjoni tar-rappreżentanti tal-Awstralja fil-laqgħat imsemmija f'dak il-paragrafu, jew f'laqgħat oħra relatati mal-implimentazzjoni tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni, għandha tkun regolata mill-istess regoli u proċeduri bħal dawk applikabbli għar-rappreżentanti tal-Istati Membri, fir-rigward tad-drittijiet tal-kelma u l-wasla tal-informazzjoni u d-dokumentazzjoni dment li dawk il-laqgħat ma jikkonċernawx il-punti riżervati biss għall-Istati Membri jew huma fir-rigward ta' programm jew attività tal-Unjoni jew ta' partijiet minnhom, li fihom l-Awstralja ma hijiex qed tipparteċipa. Il-Protokoll ta' dan il-Ftehim jistgħu jiddefinixxu modalitajiet ulterjuri għar-rimborż tal-kostijiet tal-ivvjagġar u ta' sussistenza.

4. Il-Protokoll ta' dan il-Ftehim jistgħu jiddefinixxu modalitajiet ulterjuri għall-partecipazzjoni tal-esperti, kif ukoll għall-partecipazzjoni tal-Awstralja fil-bords ta' tmexxija u fl-istrutturi maħluqa għall-finijiet tal-implimentazzjoni tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni ddefiniti fil-Protokoll rilevanti.

ARTIKOLU 6

Kundizzjonijiet finanzjarji

1. Il-partecipazzjoni tal-Awstralja jew ta' entitajiet Awstraljani fil-programmi jew fl-attivitajiet tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, f'partijiet minnhom, għandha tkun soġġetta għall-kundizzjoni li l-Awstralja tikkontribwixxi finanzjarjament għall-finanzjament korrispondenti taħt il-baġit tal-Unjoni.

2. Għal kull programm jew attività tal-Unjoni, jew f'każijiet eċċezzjonali, għal partijiet minnhom, il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiegħu l-forma tas-somma ta':

(a) kontribuzzjoni operazzjonali; u

(b) tariffa tal-partecipazzjoni.

3. Il-kontribuzzjoni finanzjarja għandha tiegħu l-forma ta' pagament annwali li jsir f'pagament wieħed jew aktar.

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu u għall-Artikolu 7 ta' dan il-Ftehim, it-tariffa tal-partecipazzjoni għandha tkun ta' 4 % tal-kontribuzzjoni operazzjonali annwali u ma għandhiex tkun soġġetta għal aġġustamenti retrospektivi. Mill-2028, il-livell tat-tariffa tal-partecipazzjoni jista' jiġi aġġustat mill-Kumitat Kongunt.

5. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tkopri n-nefqa operazzjonali u ta' appoġġ u għandha tkun addizzjonali kemm f'approprjazzjonijiet ta' impenn kif ukoll f'approprjazzjonijiet ta' pagament għall-ammonti mdahhla fil-baġit tal-Unjoni adottat b'mod definittiv għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, għal partijiet minnhom, miżjuda, fejn xieraq, bi dhul assenjat estern li ma jirriżultax minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-programmi u għall-attivitajiet tal-Unjoni minn donaturi oħra, koperti minn kull Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim.

6. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tkun ibbażata fuq kġavi ta' kontribuzzjoni definita bħala l-proporzjon tal-Prodott Domestiku Gross (PDG) tal-Awstralja bil-prezzijiet tas-suq mal-PDG tal-Unjoni bil-prezzijiet tas-suq. Il-PDG bil-prezzijiet tas-suq li għandhom jiġu applikati għandu jiġi ddeterminat mis-servizzi dedikati tal-Kummissjoni Ewropea abbażi tal-aktar data statistika reċenti disponibbli għall-kalkoli tal-baġit fis-sena qabel il-sena li fiha huwa dovut il-pagament annwali. L-aġġustamenti f'din il-kġavi ta' kontribuzzjoni jistgħu jiġu stabbiliti fil-Protokolli rilevanti ta' dan il-Protokoll.

7. Il-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tkun ibbażata fuq l-applikazzjoni tal-kjavi ta' kontribuzzjoni għall-appropriazzjonijiet ta' impenn inizjali miżjuda kif deskritt fil-paragrafu 5 ta' dan l-Artikolu u mdahhla fil-baġit tal-Unjoni adottat b'mod definittiv għas-sena applikabbli għall-finanzjament tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni jew, f'każijiet eċċezzjonali, għal partijiet minnhom, li fihom tipparteċipa l-Awstralja.
8. B'deroga mill-paragrafi 6 u 7 ta' dan l-Artikolu, il-kontribuzzjoni operazzjonali annwali tal-Awstralja għall-Programm Orizzont Ewropa għas-sena 2027 għandha tiġi stabbilita f'ammonti fissi kif stabbiliti fl-Anness I tal-Protokoll dwar l-Assoċjazzjoni tal-Awstralja ma' Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (2021–2027) ta' dan il-Ftehim.
9. It-tariffa tal-parteċipazzjoni msemmija fil-paragrafu 2(b) ta' dan l-Artikolu għandu jkollha l-valur li ġej fis-sena 2027:
- 4 %.
10. Fuq talba, l-Unjoni għandha tipprovdi informazzjoni lill-Awstralja fir-rigward tal-kontribuzzjoni finanzjarja tagħha kif inkluża fl-informazzjoni relatata mal-baġit, mal-kontabbiltà, mal-prestazzjoni u mal-valutazzjoni pprovduta lill-awtoritajiet baġitarji u tal-kwittanza tal-Unjoni dwar il-programmi jew l-attivitajiet tal-Unjoni jew, f'każijiet eċċezzjonali, partijiet minnhom, li fihom tipparteċipa l-Awstralja. Dik l-informazzjoni għandha tiġi pprovduta b'kunsiderazzjoni xierqa għar-regoli dwar il-kunfidenzjalità u l-protezzjoni tad-data tal-Unjoni u tal-Awstralja u hija mingħajr preġudizzju għall-informazzjoni li l-Awstralja hija intitolata li tirċievi skont dan il-Ftehim.
11. Il-kontribuzzjonijiet finanzjarji kollha tal-Awstralja jew il-pagamenti mill-Unjoni, u l-kalkolu tal-ammonti dovuti jew li għandhom jiġu riċevuti, għandhom isiru bil-munita tal-euro.

12. Id-dispożizzjonijiet dettaljati għall-implimentazzjoni ta' dan l-Artikolu huma stabbiliti fil-Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 7

Programmi u attivitajiet tal-Unjoni

li għalihom japplika mekkaniżmu ta' aġġustament tal-kontribuzzjoni operazzjonali

1. Jekk dan ikun previst fi Protokoll rilevanti, il-kontribuzzjoni operazzjonali ta' programm jew ta' attività tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, ta' partijiet minnhom, għas-sena N, tista' tiġi aġġustata b'mod retrospettiv f'sena sussegwenti waħda jew aktar abbażi tal-impenji baġitarji magħmula fuq l-appropriazzjonijiet ta' impenn ta' dik is-sena, l-implimentazzjoni tagħhom permezz ta' impenji legali u d-dizimpenn tagħhom.
2. L-ewwel aġġustament għandu jsir fis-sena N+1, meta l-kontribuzzjoni operazzjonali għandha tiġi aġġustata bid-differenza bejn il-kontribuzzjoni u kontribuzzjoni aġġustata kkalkolata bl-applikazzjoni tal-kjavi ta' kontribuzzjoni tas-sena N, aġġustata permezz tal-applikazzjoni ta' koeffiċjent jekk il-Protokoll rilevanti jipprevedi dan, għas-somma ta':
 - (a) l-ammont tal-impenji baġitarji magħmula fuq l-appropriazzjonijiet ta' impenn awtorizzati fis-sena N skont il-baġit tal-Unjoni ivvotat, u fuq l-appropriazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu għad-dizimpennji li jkunu reġġu saru disponibbli; u

(b) kwalunkwe approprjazzjoni ta' dhul assenjat estern li ma tirriżultax minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-programmi u għall-attivitajiet tal-Unjoni minn donaturi oħrajn koperti f'kull Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim, u li kienet disponibbli fi tmiem is-sena N.

3. Kull sena sussegwenti, sakemm l-impenji baġitarji kollha ffinanzjati skont l-appropriazzjonijiet ta' impenn li joriginaw mis-sena N ikunu thallsu jew ikunu ġew diżimpenjati, u mhux aktar tard minn tliet snin wara t-tmiem tal-programm tal-Unjoni jew wara t-tmiem tal-qafas finanzjarju pluriennali li jikkorrispondi għas-sena N, skont liema jiġi qabel, l-Unjoni għandha tikkalkula aġġustament tal-kontribuzzjoni tas-sena N billi tnaqqas il-kontribuzzjoni tal-Awstralja bl-ammont miksub permezz tal-applikazzjoni tal-kjavi ta' kontribuzzjoni, aġġustat jekk dan huwa previst fil-Protokoll rilevanti, tas-sena N għad-diżimpenji li jsiru kull sena fuq l-impenji tas-sena N iffinanzjati skont il-baġit tal-Unjoni jew minn diżimpenji li jkunu reġgħu saru disponibbli.

4. Jekk l-appropriazzjonijiet tad-dhul assenjat estern, li ma jirriżultawx minn kontribuzzjonijiet finanzjarji għall-programmi u għall-attivitajiet tal-Unjoni minn donaturi oħrajn koperti minn kull Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim jiġu kkancellati, il-kontribuzzjoni tal-Awstralja għall-programm jew għall-attività rilevanti tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, għal partijiet minnhom, għandha titnaqqas bl-ammont miksub permezz tal-applikazzjoni tal-kjavi ta' kontribuzzjoni, aġġustata jekk dan huwa previst fil-Protokoll rilevanti, tas-sena N għall-ammont imħassar.

ARTIKOLU 8

Programmi u attivitajiet tal-Unjoni

li għalihom japplika mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika

1. Għandu japplika mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika fir-rigward ta' dawk il-programmi jew l-attivitajiet tal-Unjoni, jew, f'każijiet eċċezzjonali, ta' partijiet minnhom, li għalihom hija prevista l-applikazzjoni ta' mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika fil-Protokoll rilevanti għal dan il-Ftehim. L-applikazzjoni ta' dak il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika tista' tkun limitata għal partijiet tal-programm jew tal-attività tal-Unjoni speċifikati fil-Protokoll rilevanti għal dan il-Ftehim li jiġu implimentati permezz ta' għotjiet li għalihom jiġu organizzati sejhiet kompetittivi. Ir-regoli dettaljati dwar l-identifikazzjoni tal-partijiet tal-programm jew tal-attività li għalihom japplika jew ma japplikax il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika jistgħu jiġu stabbiliti fil-Protokoll rilevanti għal dan il-Ftehim.
2. L-ammont tal-korrezzjoni awtomatika tal-programm jew tal-attività tal-Unjoni jew f'każijiet eċċezzjonali, ta' partijiet minnhom, għandu jkun id-differenza bejn l-ammonti inizjali tal-impenji legali li effettivament saru mal-Awstralja jew mal-entitajiet Awstraljani iffinanzjati mill-appropriazzjonijiet ta' impenn tas-sena inkwistjoni u l-kontribuzzjoni operazzjonali korrispondenti mħallsa mill-Awstralja kif aġġustata skont l-Artikolu 7 ta' dan il-Ftehim, jekk dan l-aġġustament huwa previst fil-Protokoll rilevanti għal dan il-Ftehim, bl-esklużjoni tan-nefqa ta' appoġġ, li tkopri l-istess perjodu.
3. Ir-regoli dettaljati dwar l-istabbiliment tal-ammonti rilevanti tal-impenji legali msemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu, inkluż fil-każ ta' konsorzji, u dwar il-kalkolu tal-korrezzjoni awtomatika jistgħu jiġu stabbiliti fil-Protokoll rilevanti għal dan il-Ftehim.

ARTIKOLU 9

Verifiki u awditi

1. L-Unjoni għandu jkollha d-dritt li twettaq, f'konformità mal-atti applikabbli ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni jew korp wieħed jew aktar tal-Unjoni, u sal-punt previst fil-ftehim ta' finanzjament rilevanti u kwalunkwe kuntratt ta' implimentazzjoni, verifiki u awditi tekniċi, xjentifiċi, finanzjarji, jew ta' tip ieħor, fil-bini tal-entità Awstraljana rilevanti li hija parti mill-ftehim ta' finanzjament u li tirċievi finanzjament mill-Unjoni, kif ukoll fil-bini ta' kwalunkwe entità jew parti terza Awstraljana involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni. Dawn il-verifiki u awditi jistgħu jitwettqu mill-aġenti tal-istituzzjonijiet u tal-korpi tal-Unjoni, b'mod partikolari tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, jew minn persuni oħra mandati mill-Kummissjoni Ewropea f'konformità mad-dritt tal-Unjoni. Meta jeżerċitaw dmirijietom fit-territorju tal-Awstralja, l-aġenti tal-istituzzjonijiet u tal-korpi tal-Unjoni u l-persuni l-oħrajn mandati mill-Kummissjoni Ewropea għandhom jaġixxu b'mod konsistenti mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Awstralja.

2. Matul l-implimentazzjoni tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-aġenti tal-istituzzjonijiet u tal-korpi tal-Unjoni, b'mod partikolari tal-Kummissjoni Ewropea u tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, u l-persuni l-oħrajn mandati mill-Kummissjoni Ewropea, sa fejn previst fil-ftehim ta' finanzjament jew fil-kuntratti ta' implimentazzjoni rilevanti, għandu jkollhom aċċess xieraq għas-siti, għax-xogħlijiet u għad-dokumenti, f'verżjonijiet elettronici u stampati, u għall-informazzjoni kollha meħtieġa sabiex iwettqu dawn il-verifiki u awditi, inkluż id-dritt li jiksbu kopja fiżika jew elektronika ta' kwalunkwe dokument u siltiet minnu, jew il-kontenut ta' kwalunkwe mezz ta' data miżmum mill-persuna fiżika jew ġuridika awditjata, jew mill-parti terza awditjata.

3. L-Awstralja ma għandhiex tipprevjeni jew toħloq xi ostaklu partikolari għad-dritt ta' dħul fl-Awstralja jew għall-aċċess għall-bini tal-aġenti u ta' persuni oħra imsemmija fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu abbażi tal-eżerċitar ta' dmirijiethom imsemmija f'dan l-Artikolu. Dan l-Artikolu ma għandux jiġi interpretat b'mod li jipprevjeni lill-Awstralja milli tadotta jew iżzomm fis-seħh miżuri ta' applikazzjoni ġenerali, inkluż ir-rekwiżiti ġenerali tal-viża.

4. Il-verifiki u awditi msemija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jistgħu jitwettqu wkoll wara s-sospensjoni tal-applikazzjoni ta' Protokoll ta' dan il-Ftehim skont l-Artikolu 15(4) ta' dan il-Ftehim, jew wara l-waqfien tal-applikazzjoni proviżorja jew it-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim, skont it-termini stabbiliti fl-atti applikabbli ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni, jew ta' korp wieħed jew aktar tal-Unjoni, u sal-punt previst fil-ftehim ta' finanzjament jew fil-kuntratti ta' implimentazzjoni rilevanti mal-entitajiet Awstraljani fir-rigward ta' kwalunkwe impenn legali li jimplimenta l-baġit tal-Unjoni u li tkun daħlet għalih l-Unjoni qabel id-data li fiha s-sospensjoni tal-applikazzjoni tal-Protokoll rilevanti jew il-waqfien tal-applikazzjoni proviżorja jew it-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim tidhol fis-seħħ.

ARTIKOLU 10

Ġlieda kontra l-irregolaritajiet, il-frodi u kontra reati kriminali oħra li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni Ewropea u l-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "OLAF") għandhom ikunu awtorizzati jwettqu l-investigazzjonijiet amministrattivi, inkluż il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post, fit-territorju tal-Awstralja, ta' entità Awstraljana li tagħmel parti mill-ftehim ta' finanzjament rilevanti jew ta' entità terza Awstraljana li timplimenta l-ftehim ta' finanzjament fl-ambitu ta' kuntratt, f'konformità mal-ftehim ta' finanzjament rilevanti, u kuntratti applikabbli oħrajn, u sal-limiti stabbiliti fihom. Dawk l-investigazzjonijiet għandhom jitwettqu f'konformità mat-termini u mal-kundizzjonijiet stabbiliti fl-atti applikabbli ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni. Meta jeżerċitaw dmirijiethom fit-territorju tal-Awstralja, il-Kummissjoni Ewropea u l-OLAF għandhom jaġixxu b'mod konsistenti mal-liġijiet u mar-regolamenti tal-Awstralja.
2. Il-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja għandu jinforma lill-Kummissjoni Ewropea jew lill-OLAF fi żmien raġonevoli rigward kwalunkwe fatt jew suspett li jkun ntebaħ biha dwar xi irregolarità, frodi jew attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni.
3. Meta jiġi implimentat l-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, jistgħu jitwettqu verifiki u spezzjonijiet fuq il-post fil-bini tal-entitajiet Awstraljani msemija f'dan il-paragrafu, kif ukoll f'dak ta' kwalunkwe entità Awstraljana oħra mhux koperta mill-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu jekk din l-entità tal-aħħar tagħti l-kunsens tagħha.

4. Il-miżuri ta' investigazzjoni amministrattiva mwettqa fit-territorju tal-Awstralja, inkluż il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post, għandhom jithejjew u jitwettqu mill-Kummissjoni Ewropea jew mill-OLAF b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-awtorità kompetenti mahtura mill-gvern tal-Awstralja. Il-punt ta' kuntatt mahtur tal-Awstralja għandu jiġi nnotifikat, kmieni biżżejjed, bil-għan, bil-fini u bil-bażi legali tal-verifiki u tal-ispezzjonijiet, sabiex ikun jista' jipprovdi assistenza, inkluż li jidentifika l-awtorità kompetenti rilevanti. Għal dan il-għan, l-uffiċjali tal-awtoritajiet kompetenti rilevanti għandhom ikunu intitolati jipparteċipaw f'investigazzjonijiet amministrattivi, inkluż fil-verifiki u fl-ispezzjonijiet fuq il-post.
5. Fuq talba tal-awtoritajiet tal-Awstralja, il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post għandhom jitwettqu b'mod kongunt mal-Kummissjoni Ewropea jew mal-OLAF.
6. Meta jiġi implimentat il-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, l-aġenti tal-Kummissjoni Ewropea u l-persunal tal-OLAF għandu jkollhom aċċess għall-informazzjoni u għad-dokumentazzjoni kollha, inkluż id-data tal-kompjuter, dwar l-operazzjonijiet ikkonċernati, li huma meħtieġa għat-twettiq kif suppost tal-verifiki u tal-ispezzjonijiet fuq il-post. Huma jistgħu, b'mod partikolari, jikkupjaw id-dokumenti rilevanti.
7. Meta l-entità Awstraljana msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu tirreżisti l-verifika jew l-ispezzjoni fuq il-post, il-punt ta' kuntatt mahtur tal-Awstralja, li jaġixxi f'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti Awstraljani, għandu, sa fejn ikun possibbli, jassisti lill-Kummissjoni Ewropea jew lill-OLAF biex jippermettilhom jaqdu dmirhom fit-twettiq ta' kontroll jew spezzjoni fuq il-post. Meta jkun possibbli, din l-assistenza għandha tinkludi t-teħid ta' miżuri xierqa ta' prekawzjoni skont il-liġi Awstraljana, b'mod partikolari sabiex tiġi ssalvagwardjata l-evidenza.

8. Il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF għandhom jinformat lill-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja bir-riżultat ta' dawn il-verifiki u l-ispezzjonijiet. B'mod partikolari, il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF għandhom jirrapportaw malajr kemm jista' jkun lill-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja b'kull fatt jew b'kull suspett relatat ma' irregolarità li jkunu ntebħu biha waqt il-verifika jew l-ispezzjoni fuq il-post.
9. Mingħajr preġudizzju għall-applikazzjoni tad-dritt kriminali tal-Awstralja, il-Kummissjoni Ewropea tista' timponi miżuri u penali amministrattivi fuq l-entitajiet Awstraljani msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, f'konformità mal-leġislazzjoni tal-Unjoni.
10. Għall-finijiet tal-implimentazzjoni kif suppost ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF u l-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja għandhom jiskambjaw informazzjoni regolament u, fuq talba ta' waħda mill-Partijiet, jikkonsultaw lil xulxin.
11. Sabiex jiġu ffaċilitati l-kooperazzjoni effettiva u l-iskambju ta' informazzjoni mal-OLAF, l-Awstralja għandha taħtar punt ta' kuntatt, li se jidentifika l-awtoritajiet kompetenti applikabbli għal kwistjonijiet partikolari.
12. L-iskambju ta' informazzjoni bejn il-Kummissjoni Ewropea jew l-OLAF, il-punt ta' kuntatt maħtur u l-awtoritajiet kompetenti tal-Awstralja għandu jsir filwaqt li jitqiesu kif xieraq ir-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità, tal-protezzjoni tad-data u tas-sigurtà tal-informazzjoni ta' kull parti. Id-data personali inkluża fl-iskambju ta' informazzjoni għandha tiġi protetta f'konformità mar-regoli u mal-liġijiet applikabbli tal-Unjoni u tal-Awstralja rispettivament.

ARTIKOLU 11

Kooperazzjoni fil-rigward tar-reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

L-awtoritajiet Awstraljani għandhom jikkooperaw, f'konformità mal-istrumenti ta' kooperazzjoni internazzjonali applikabbli, inkluż dawk bejn l-Awstralja u l-Istati Membri jew l-Unjoni, jew kif permess mod ieħor skont id-dritt domestiku tal-Awstralja, mal-awtoritajiet tal-Unjoni jew tal-Istati Membri kompetenti għall-investigazzjoni u għall-prosekuzzjoni tar-reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, inkluż li jitressqu quddiem il-qorti l-allegati awturi ta' dawk ir-reati kriminali u l-kompliċi tagħhom. It-talbiet sottomessi lill-Awstralja skont l-istrumenti ta' kooperazzjoni internazzjonali applikabbli jistgħu jinkludu, kif applikabbli, it-talbiet magħmula fir-rigward tal-investigazzjonijiet jew tal-prosekuzzjonijiet mill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew.

ARTIKOLU 12

Irkupru u infurzar

1. Il-Kummissjoni Ewropea tista' tadotta deċiżjoni li timponi obbligu pekunarju fuq entità Awstraljana, għajr l-Istat, li hija parti minn ftehim ta' finanzjament rilevanti fir-rigward ta' kwalunkwe pretensjoni li tirriżulta mill-ftehim ta' finanzjament. Jekk, wara n-notifika ta' din id-deċiżjoni lill-entità Awstraljana f'konformità mal-Artikolu 13 ta' dan il-Ftehim, dik l-istess entità ma tħallasx fil-perjodu preskritt lilha, il-Kummissjoni Ewropea għandha tinnotifika lill-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja b'din id-deċiżjoni. Wara li tiġi nnotifikata, l-Awstralja għandha tħallas lill-Kummissjoni Ewropea l-ammont tal-obbligu pekunarju, ħlief jekk il-Kummissjoni Ewropea ma tkunx lestiet il-proċeduri standard applikabbli tagħha biex tikseb pagament volontarju tad-deċiżjoni. Jekk l-Awstralja tħallas l-ammont tal-obbligu pekunarju, l-Awstralja tista' titlob rifużjoni ta' dan l-ammont mill-entità Awstraljana li fuqha huwa impost l-obbligu pekunarju, u l-Kummissjoni Ewropea għandha ttipprovdi d-dokumentazzjoni rilevanti dwar il-pagament li jsir, jekk din tintalab mill-Awstralja.

2. Meta s-sentenzi u d-digrieti tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (il-QĠUE) mogħtija b'applikazzjoni ta' klawżola ta' arbitraġġ li tinsab f'kuntratt jew fi ftehim fir-rigward tal-programmi, l-attivitajiet, l-azzjonijiet jew il-proġetti tal-Unjoni, u meta dawn is-sentenzi jew l-ordnijiet ikunu ġew innotifikati lill-entità rilevanti tal-Awstralja f'konformità mar-regoli dwar innotifika mill-QĠUE, u dik l-entità ma tħallasx l-ammonti stabbiliti fi żmien xahrejn u għaxart ijiem, il-Kummissjoni Ewropea għandha, f'isimha jew f'isem l-Aġenzija Eżekuttiva jew il-korp tal-Unjoni rilevanti stabbiliti skont it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, tinnotifika s-sentenza jew id-digriet tal-QĠUE lill-punt ta' kuntatt maħtur tal-Awstralja, u l-gvern tal-Awstralja għandu jhallas lill-Kummissjoni Ewropea l-ammont ta' kwalunkwe obbligu pekunarju. Jekk l-Awstralja tħallas l-ammont tal-obbligu pekunarju, l-Awstralja tista' titlob rifużjoni tal-ammont mill-entità Awstraljana li fuqha qiegħed jiġi impost l-obbligu finanzjarju. Il-Kummissjoni Ewropea għandha ttipprovdi d-dokumentazzjoni rilevanti għall-pagament li jsir, jekk dan ikun intalab mill-Awstralja.
3. Il-Gvern tal-Awstralja għandu jgħarraf lill-Kummissjoni Ewropea bil-punt ta' kuntatt maħtur tiegħu għall-finijiet ta' dan l-Artikolu.
4. Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea għandu jkollha ġuriżdizzjoni biex tirrieżamina l-legalità tad-deċiżjonijiet tal-Kummissjoni Ewropea msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu u biex tissospendi l-infurzar tagħhom.

ARTIKOLU 13

Komunikazzjoni, notifika u skambju ta' informazzjoni

L-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Unjoni involuti fl-implimentazzjoni tal-programmi jew tal-attivitajiet tal-Unjoni, jew fil-kontroll ta' dawn il-programmi jew l-attivitajiet, għandhom ikunu intitolati li jikkomunikaw direttament, inkluż permezz ta' sistemi ta' skambju elettroniku, ma' kwalunkwe entità Awstraljana li tirċievi finanzjament mill-Unjoni, kif ukoll ma' kwalunkwe entità terza Awstraljana involuta fl-implimentazzjoni tal-finanzjament tal-Unjoni li tirrisjedi jew li hija stabbilita fl-Awstralja għal fini rilevanti għal ftehim ta' finanzjament jew għal kuntratt applikabbli ieħor konkluz għall-implimentazzjoni ta' dak il-programm jew ta' dik l-attività tal-Unjoni. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tkun intitolata li tinnotifika d-deċiżjonijiet, is-sentenzi u l-ordnijiet imsemmija fl-Artikolu 12(1) u (2) ta' dan il-Ftehim direttament lill-persuni li jirrisjedu fl-Awstralja u lill-entitajiet legali stabbiliti fl-Awstralja. Dawn l-entitajiet Awstraljani u l-entitajiet terzi Awstraljani jistgħu jissottomettu direttament lill-istituzzjonijiet u lill-korpi tal-Unjoni l-informazzjoni u d-dokumentazzjoni kollha rilevanti li huma meħtieġa jissottomettu abbażi tal-leġiżlazzjoni tal-Unjoni applikabbli għall-programm jew għall-attività tal-Unjoni, u abbażi tal-ftehimiet ta' finanzjament jew ta' kuntratti applikabbli oħra konkluzi għall-implimentazzjoni ta' dak il-programm jew ta' dik l-attività.

ARTIKOLU 14

Il-Kumitat Kongunt

1. Kumitat Kongunt huwa b'dan stabbilit. Il-Kumitat Kongunt għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Unjoni u tal-Awstralja.
2. Il-Kumitat Kongunt għandu jadotta r-Regoli ta' Proċedura tiegħu.

3. Il-kompiti tal-Kumitat Kongunt għandhom jinkludu:

- (a) il-valutazzjoni, l-evalwazzjoni u r-rieżami tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim u l-Protokoll ta' dan il-Ftehim, b'mod partikolari:
 - (i) il-parteciċipazzjoni u l-prestazzjoni tal-entitajiet Awstraljani fil-programmi jew fl-attivitajiet tal-Unjoni;
 - (ii) fejn rilevanti, il-livell ta' ftuħ (reċiproku) għall-entitajiet Awstraljani jew tal-Unjoni stabbiliti f'kull Parti sabiex jipparteċipaw fil-programmi jew fl-attivitajiet, jew, f'każijiet eċċezzjonali, f'partijiet minnhom, tal-Parti l-oħra;
 - (iii) l-implimentazzjoni tal-mekkaniżmu ta' kontribuzzjoni finanzjarja u, fejn rilevanti, il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika applikabbli għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni koperti mill-Protokoll ta' dan il-Ftehim; u
 - (iv) l-iskambju ta' informazzjoni u, fejn rilevanti, l-eżami ta' kwalunkwe mistoqsija possibbli dwar l-isfruttament tar-riżultati, inkluż id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali;
- (b) id-diskussjoni, fuq talba ta' kwalunkwe Parti, fuq restrizzjonijiet applikati jew ippjanati mill-Partijiet dwar l-aċċess għall-programmi rispettivi tagħhom ta' riċerka u innovazzjoni inkluż, b'mod partikolari, għal azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, l-interessi, l-awtonomija jew is-sigurtà tagħhom;
- (c) l-eżaminazzjoni ta' kif tista' tittejjeb u ta' kif tista' tiġi żviluppata l-kooperazzjoni;

- (d) id-diskussjoni b'mod kongunt tal-orjentazzjonijiet u tal-prijoritajiet futuri tal-politiki relatati mal-programmi jew mal-attivitajiet tal-Unjoni koperti mill-Protokoll ta' dan il-Ftehim;
- (e) l-iskambju ta' informazzjoni, fost oħrajn, dwar leġiżlazzjoni, deċiżjonijiet jew programmi nazzjonali ġodda li huma rilevanti għall-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim u l-Protokoll tiegħu;
- (f) l-adozzjoni tal-Protokoll ta' dan il-Ftehim dwar termini u kundizzjonijiet speċifiċi tal-partecipazzjoni tal-Awstralja fi programmi jew f'attivitajiet tal-Unjoni jew, f'każijiet eċċezzjonali, f'partijiet minnhom, u l-emendar ta' dawn il-Protokoll kif meħtieġ, permezz ta' deċiżjoni;
- (g) l-emendar tal-Artikoli 9 u 10 ta' dan il-Ftehim, b'mod partikolari sabiex jitqiesu l-bidliet fl-atti ta' istituzzjoni waħda jew aktar tal-Unjoni, permezz ta' deċiżjoni; u,
- (h) l-emendar tar-regoli ta' proċedura tiegħu permezz ta' deċiżjoni.

4. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt għandhom jittiehdu b'konsensus. Kull deċiżjoni tal-Kumitat Kongunt għandha jew tispeċifika d-data tad-dhul fis-seħh tagħha jew, fejn meħtieġ mis-sistema legali domestika ta' Parti partikolari, għandha tipprevedi li l-emendi ta' dan il-Ftehim, il-Protokoll ġodda tiegħu jew emendi tal-Protokoll tiegħu għandhom jidhlu fis-seħh wara n-notifika bil-miktub tat-tlestija ta' kwalunkwe rekwiżit u proċedura legali pendenti tal-Partijiet.

5. Il-Kumitat Kongunt jista' jiddeċiedi li jistabbilixxi grupp ta' ħidma jew korp konsultattiv fil-livell ta' esperti fuq bażi *ad hoc* li jista' jassisti fit-twettiq tal-implimentazzjoni ta' dan il-Ftehim.

6. Il-Kumitat Kongunt għandu jaħdem fuq bażi kontinwa permezz tal-iskambju ta' informazzjoni rilevanti bi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni, b'mod partikolari fir-rigward tal-partecipazzjoni jew il-prestazzjoni tal-entitajiet Awstraljani. Il-Kumitat Kongunt jista', b'mod partikolari, iwettaq il-kompiti tiegħu bil-miktub kull meta jkun hemm il-ħtieġa.

7. Il-Kumitat Kongunt għandu jiltaqa' mill-anqas darba fis-sena u, kull meta jkun hemm ċirkostanzi speċjali li jkunu jirrikjedu dan, fuq talba ta' Parti.

ARTIKOLU 15

Dispożizzjonijiet finali

1. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħħ fid-data li fiha l-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħhom li huma neċessarji għal dik il-fini. Dan għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2027.

2. L-Unjoni u l-Awstralja jistgħu japplikaw dan il-Ftehim b'mod proviżorju f'konformità mal-proċeduri interni u mal-leġislazzjoni rispettivi tagħhom. L-applikazzjoni proviżorja għandha tibda fid-data li fiha l-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħhom neċessarji għal dik il-fini.

3. Jekk waħda mill-Partijiet tinnotifika lill-Parti l-oħra li ma hijiex se tlesti l-proċeduri interni tagħha neċessarja għad-dhul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, dan il-Ftehim ma għandux jibqa' japplika b'mod proviżorju fid-data tal-wasla ta' din in-notifika mill-Parti l-oħra, li għandha tikkostitwixxi wkoll id-data ta' waqfien għall-finijiet ta' dan il-Ftehim.

Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt ma għandhomx jibqgħu japplikaw fl-istess data.

4. L-applikazzjoni ta' Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim tista' tiġi sospiża mill-Unjoni f'każ ta' pagament parzjali jew ta' nuqqas ta' pagament tal-kontribuzzjoni finanzjarja dovuta mill-Awstralja, skont il-programm jew skont l-attività rispettiva tal-Unjoni.

5. Kif stabbilit fil-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, f'każ ta' nuqqas ta' pagament li jista' jipperikola b'mod sinifikanti l-implimentazzjoni u l-ġestjoni tal-programm jew tal-attività rilevanti tal-Unjoni, l-Unjoni għandha tibgħat ittra formali ta' tfakkira. F'każ li ma jsir l-ebda pagament fi żmien 20 jum ta' xogħol wara li tintbagħat l-ittra formali ta' tfakkira, is-sospensjoni tal-applikazzjoni tal-Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim għandha tiġi nnotifikata mill-Unjoni lill-Awstralja permezz ta' ittra formali ta' notifika li għandha tidħol fis-sehħ 15-il jum wara l-wasla ta' din in-notifika mingħand l-Awstralja.

6. Fil-każ li l-applikazzjoni ta' Protokoll tiġi sospiża skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu, l-entitajiet Awstraljani ma għandhomx ikunu eligibbli li jipparteċipaw fil-proċeduri ta' għoti tal-Unjoni li jkunu għadhom ma tlestewx meta dahlet fis-sehħ is-sospensjoni. Proċedura ta' għoti tal-Unjoni għandha titqies bħala lesta meta jkunu ttiehdu impenji legali bħala riżultat ta' din il-Proċedura.

7. Sospensjoni skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu ma għandhiex taffettwa l-impenji legali li jsiru mal-entitajiet Awstraljani skont il-programm jew l-attività rilevanti tal-Unjoni qabel ma tkun dahlet fis-sehħ is-sospensjoni. Il-Protokoll rilevanti ta' dan il-Ftehim għandu jkompli japplika għal dawn l-impenji legali.

8. L-Unjoni għandha tinnotifika minnufih lill-Awstralja ladarba l-ammont sħiħ tal-kontribuzzjoni finanzjarja dovuta jkun wasal għand l-Unjoni. Kwalunkwe sospensjoni skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu għandha titneħħa b'effett immedjat malli ssir dik in-notifika.

9. Mid-data meta titneħħa s-sospensjoni skont il-paragrafu 4 ta' dan l-Artikolu f'konformità mal-paragrafu 8 ta' dan l-Artikolu, l-entitajiet Awstraljani għandhom jerggħu jkunu eliġibbli fil-proċeduri ta' għoti tal-Unjoni mnedija skont il-programm jew l-attività rilevanti tal-Unjoni wara dik id-data, u fil-proċeduri ta' għoti tal-Unjoni mnedija qabel din id-data, li fir-rigward tagħhom l-iskadenzi għas-sottomissjoni tal-applikazzjonijiet ma jkunux skadew.

10. Kwalunkwe Parti tista' ttemm dan il-Ftehim fi kwalunkwe waqt b'notifika bil-miktub, li tinforma lill-Parti l-oħra bl-intenzjoni tagħha li ttemm dan il-Ftehim. Dan il-Ftehim jista' jiġi tterminat biss fl-intier tiegħu. Din it-terminazzjoni għandha tidhol fis-seħħ tliet xhur kalendarji wara d-data li fiha l-Parti l-oħra rċeviet in-notifika bil-miktub. Id-data li fiha tidhol fis-seħħ it-terminazzjoni għandha tikkostitwixxi d-data tat-terminazzjoni għall-finijiet ta' dan il-Ftehim.

11. F'każ li dan il-Ftehim ma jibqax japplika b'mod proviżorju f'konformità mal-paragrafu 3 ta' dan l-Artikolu, jew jiġi tterminat f'konformità mal-paragrafu 10 ta' dan l-Artikolu, il-Partijiet jaqblu li:

- (a) l-attivitajiet, l-azzjonijiet, il-proġetti, l- jew partijiet minnhom, li fir-rigward tagħhom ikunu saru impenji legali matul l-applikazzjoni proviżorja ta' dan il-Ftehim u/jew wara d-dħul fis-seħħ ta' dan il-Ftehim, u qabel ma dan il-Ftehim ma jibqax japplika jew jiġi tterminat, għandhom ikomplu sakemm dawn jiġu konklużi skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim;

- (b) il-kontribuzzjoni finanzjarja annwali għall-programm jew għall-attività rilevanti tas-sena N li matulha dan il-Ftehim ma jibqax japplika b'mod proviżorju jew jiġi tterminat għandha tithallas kompletament f'konformità mal-Artikolu 6 ta' dan il-Ftehim u ma' kwalunkwe termini u kundizzjonijiet rilevanti fil-Protokollu rilevanti għall dan il-Ftehim. F'każ li japplika l-mekkaniżmu ta' aġġustament, il-kontribuzzjoni operazzjonali għall-programm jew għall-attività rilevanti tal-Unjoni tas-sena N għandha tiġi aġġustata f'konformità mal-Artikolu 7 ta' dan il-Ftehim. Għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni meta japplikaw kemm il-mekkaniżmu ta' aġġustament kif ukoll il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika, il-kontribuzzjoni operazzjonali rilevanti tas-sena N għandha tiġi aġġustata f'konformità mal-Artikolu 7 ta' dan il-Ftehim u għandha tiġi kkoreġuta f'konformità mal-Artikolu 8. Għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni, li fir-rigward tagħhom japplika biss il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatiku, il-kontribuzzjoni operazzjonali rilevanti tas-sena N għandha tiġi kkoreġuta f'konformità mal-Artikolu 8 ta' dan il-Ftehim. It-tariffa tal-partecipazzjoni mħallsa għas-sena N bħala parti mill-kontribuzzjoni finanzjarja għall-programm jew għall-attività tal-Unjoni rilevanti ma għandhiex tiġi aġġustata jew ikkoreġuta;
- (c) f'każ li japplika l-mekkaniżmu ta' aġġustament, wara s-sena li matulha dan il-Ftehim ma jibqax japplika b'mod proviżorju jew jintemm, il-kontribuzzjonijiet operazzjonali għall-programm jew għall-attività tal-Unjoni rilevanti mħallsa għas-snin li matulhom kien japplika dan il-Ftehim, għandhom jiġu aġġustati f'konformità mal-Artikolu 7 tiegħu. Għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni li fir-rigward tagħhom japplikaw kemm il-mekkaniżmu ta' aġġustament kif ukoll il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika, dawk il-kontribuzzjonijiet operazzjonali għandhom jiġu aġġustati f'konformità mal-Artikolu 7 ta' dan il-Ftehim u għandhom jiġu kkoreġuti awtomatikament f'konformità mal-Artikolu 8 tiegħu. Għall-programmi jew għall-attivitajiet tal-Unjoni li fir-rigward tagħhom japplika biss il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika, il-kontribuzzjonijiet operazzjonali rilevanti għandhom jiġu kkoreġuti awtomatikament f'konformità mal-Artikolu 8 ta' dan il-Ftehim.

12. Il-Partijiet għandhom, b'konsens komuni, isolvu kwalunkwe konsegwenza oħra li tirriżulta mit-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim jew mill-waqfien tal-applikazzjoni proviżorja ta' dan il-Ftehim.

13. Dan il-Ftehim jista' jiġi emendat biss bil-miktub u bil-konsens komuni tal-Partijiet. Id-dhul fis-seħh ta' kwalunkwe emenda għandu jsegwi l-istess proċedura bħal dik applikabbli għad-dhul fis-seħh ta' dan il-Ftehim, kif previst fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

14. Il-Protokolli għandhom jikkostitwixxu parti integrali ta' dan il-Ftehim.

15. Dan il-Ftehim għandu jitfassal b'mod duplikat bil-Bulgaru, biċ-Ĉek, bid-Daniż, bl-Estonjan, bil-Finlandiż, bil-Franċiż, bil-Ġermaniż, bil-Grieg, bl-Ingliż, bl-Irlandiż, bl-Ispanjol, bl-Iżvediż, bil-Kroat, bil-Latvjan, bil-Litwan, bil-Malti, bin-Netherlandiż, bil-Pollakk, bil-Portugiż, bir-Rumen, bis-Slovakk, bis-Sloven, bit-Taljan u bl-Ungeriz, u kull test irid ikun ugwalment awtentiku. F'każ ta' diverġenza fl-interpretazzjoni, għandu jipprevali it-test bl-Ingliż.

Magħmul fi ..., fi jum/jiem/-il jum ta' tas-sena

Għall-Unjoni Ewropea

Għall-Awstralja

IL-PROTOKOLL
DWAR L-ASSOĊJAZZJONI TAL-AWSTRALJA
MA' ORIZZONT EWROPA — IL-PROGRAMM QAFAS
GĦAR-RIĊERKA U L-INNOVAZZJONI (2021–2027)

ARTIKOLU 1

Kamp ta' applikazzjoni tal-assoċjazzjoni

L-Awstralja għandha tipparteċipa bħala pajjiż assoċjat u għandha tikkontribwixxi għall-Pilastru II “L-isfidi Globali u l-Kompetittività Industrijali Ewropea” ta’ Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni (il-“Programm Orizzont Ewropa”) imsemmi fl-Artikolu 4 tar-Regolament (UE) 2021/695 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta’ April 2021 li jistabbilixxi l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, li jistabbilixxi r-regoli tiegħu għall-partecipazzjoni u d-disseminazzjoni, u li jhassar ir-Regolamenti (UE) Nru 1290/2013 u (UE) Nru 1291/2013 (ĠU UE L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>) u implimentat permezz tal-Programm Speċifiku stabbilit bid-Deciżjoni tal-Kunsill (UE) 2021/764 tal-10 ta’ Mejju 2021 li tistabbilixxi l-Programm Speċifiku li jimplimenta l-Orizzont Ewropa – il-Programm Qafas għar-Riċerka u l-Innovazzjoni, u li thassar id-Deciżjoni 2013/743/UE (ĠU UE L 167I, 12.5.2021, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj>), fil-verżjoni l-aktar aġġornata tagħhom.

ARTIKOLU 2

Kundizzjonijiet addizzjonali tal-partecipazzjoni fil-Programm Orizzont Ewropa

1. Qabel ma jiġi deċiż dwar jekk l-entitajiet Awstraljani humiex eliġibbli sabiex jipparteċipaw f'azzjoni relatata mal-assi strateġiċi, mal-interessi, mal-awtonomija jew mas-sigurtà tal-Unjoni skont l-Artikolu 22(5) tar-Regolament (UE) 2021/695, il-Kummissjoni Ewropea tista' titlob informazzjoni jew assigurazzjonijiet speċifiċi, bħal:
 - (a) informazzjoni dwar jekk ingħatax aċċess reċiproku jew jekk dan huwiex se jingħata lill-entitajiet tal-Unjoni għall-programmi, il-proġetti, l-azzjonijiet, l-attivitajiet, jew għal partijiet minnhom, eżistenti u ppjanati tal-Awstralja li huma ekwivalenti għall-azzjoni kkonċernata ta' Orizzont Ewropa;
 - (b) informazzjoni dwar jekk l-Awstralja għandhiex stabbilit mekkaniżmu nazzjonali ta' skrinjar tal-investiment u assigurazzjonijiet li l-awtoritajiet Awstraljani se jirrapportaw dwarhom u se jikkonsultaw lill-Kummissjoni Ewropea, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti Awstraljani, fuq kwalunkwe każ possibbli meta, bl-applikazzjoni ta' dan il-mekkaniżmu, jkunu saru konxji ta' xi investiment barrani jew akkwiziizzjoni barranija ippjanati minn entità stabbilita jew ikkontrollata minn barra l-Awstralja ta' entità Awstraljana, li tkun irċeviet finanzjament mill-Programm Orizzont Ewropa f'azzjonijiet relatati mal-assi strateġiċi, mal-interessi, mal-awtonomija jew mas-sigurtà tal-Unjoni, dment li l-Kummissjoni Ewropea tforni lill-Awstralja bil-lista tal-entitajiet rilevanti Awstraljani wara l-iffirmar tal-ftehimiet ta' għotja ma' daww l-entitajiet; u

(c) assigurazzjonijiet li l-ebda wiehed mir-riżultati, mit-teknoloġiji, mis-servizzi jew mill-prodotti żviluppati mill-entitajiet Awstraljani skont l-azzjonijiet ikkonċernati se jkunu soġġetti għal restrizzjonijiet fuq l-esportazzjoni tagħhom lejn l-Istati Membri tal-Unjoni matul l-azzjonijiet u għal erba' snin wara t-tmiem l-azzjonijiet, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti Awstraljani. L-Awstralja se tikkondividi lista aġġornata ta' suġġetti ta' restrizzjonijiet nazzjonali fuq l-esportazzjoni fuq bażi annwali, matul l-azzjoni u għal erba' snin wara t-tmiem l-azzjonijiet.

2. L-entitajiet Awstraljani jistgħu jipparteċipaw fl-attivitajiet tad-Direttorat Ġenerali tač-Ċentru Kongunt tar-Riċerka (JRC) tal-Kummissjoni Ewropea skont it-termini u l-kundizzjonijiet ekwivalenti għal dawk applikabbli għall-entitajiet tal-Unjoni, sakemm ma jkunux neċessarji limitazzjonijiet sabiex tiġi żgurata l-konsistenza mal-kamp ta' applikazzjoni tal-parteċipazzjoni li jirriżulta mill-implimentazzjoni tal-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu.

3. L-Awstralja għandha tinżamm informata regolarment dwar l-attivitajiet tal-JRC relatati mal-parteċipazzjoni tal-Awstralja fil-Programm Orizzont Ewropa, b'mod partikolari l-programmi ta' ħidma pluriennali tal-JRC. Rappreżentant mill-Awstralja jista' jiġi mistieden bħala osservatur għal-laqgħat tal-Bord tal-Gvernaturi tal-JRC fir-rigward ta' punt li jikkonċerna l-parteċipazzjoni tal-Awstralja fil-Programm Orizzont Ewropa.

4. F'każ li l-Unjoni timplimenta l-Programm Orizzont Ewropa permezz tal-applikazzjoni tal-Artikoli 185 u 187 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-Awstralja u l-entitajiet Awstraljani jistgħu jipparteċipaw fl-istrutturi legali maħluqa skont dawn id-dispożizzjonijiet, f'konformità mal-atti legali tal-Unjoni li jkunu ġew adottati jew li jkunu se jiġu adottati għall-istabbiliment ta' dawk l-istrutturi legali.

5. Fid-dawl tal-partecipazzjoni tal-Awstralja fil-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, ir-rappreżentanti tal-Awstralja għandu jkollhom id-dritt li jipparteċipaw bħala osservaturi fil-kumitat imsemmi fl-Artikolu 14 tad-Deċiżjoni (UE) 2021/764 (il-“Kumitat”), mingħajr id-dritt għall-vot u b’rispett għall-punti li jikkonċernaw lill-Awstralja meta l-Kumitat jiddiskuti kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa. Din il-partecipazzjoni għandha tkun f’konformità mal-Artikolu 5 tal-Ftehim. L-ispejjeż tal-ivvjaġġar fil-klassi ekonomika tar-rappreżentanti tal-Awstralja li jattendu għal-laqgħat tal-Kumitat għandu jiġi rrimborżat. Għall-kwistjonijiet l-oħrajn kollha, ir-rimborż tal- ispejjeż tal-ivvjaġġar u tal-ispejjeż tas-sussistenza għandu jkun regolat mill-istess regoli bħal dawk applikabbli għar-rappreżentanti tal-Istati Membri tal-Unjoni.

6. Il-Partijiet għandhom jagħmlu kull sforz, fi hdan il-qafas tad-dispożizzjonijiet eżistenti, inklużi l-impenji internazzjonali tagħhom u l-liġijiet u r-regolamenti domestiċi, biex jiffaċilitaw il-moviment, inklużi ż-żjarat u t-twettiq ta’ riċerka, u r-residenza temporanja ta’ persuni li jipparteċipaw fl-attivitajiet koperti minn dan il-Protokoll u biex jiffaċilitaw il-moviment transfruntier ta’ oġġetti u servizzi maħsuba għall-użu f’dawn l-attivitajiet.

ARTIKOLU 3

Reċiproċità

L-entitajiet legali stabbiliti fl-Unjoni jistgħu jipparteċipaw fi programmi, f’attivitajiet, f’azzjonijiet, fi proġetti, jew f’partijiet minnhom, tal-Awstralja li huma ekwivalenti għal dawk fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, f’konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Awstralja. Meta ma jkunx ipprovdut finanzjament mill-Awstralja, l-entitajiet stabbiliti fl-Unjoni jistgħu jipparteċipaw billi jużaw il-mezzi tagħhom stess.

Il-lista mhux eżawrjenti tal-programmi, tal-attivitajiet, tal-azzjonijiet, tal-proġetti, ekwivalenti, jew ta' partijiet minnhom, tal-Awstralja, hija pprovduta fl-Anness II ta' dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 4

Xjenza Miftuħa

Il-Partijiet għandhom jippromwovu u jinkoraġġixxu b'mod reċiproku li l-prattiki tax-xjenza miftuħa jkunu kemm jista' jkun miftuħa u magħluqa kemm neċessarju fil-programmi fl-attivitajiet, fl-azzjonijiet, fil-proġetti tagħhom jew, f'każijiet eċċezzjonali, f'partijiet minnhom, f'konfirmità mar-regoli tal-Programm Orizzont Ewropa u l-liġijiet u r-regolamenti tal-Awstralja.

ARTIKOLU 5

Ir-regoli dettaljati dwar il-kontribuzzjoni finanzjarja, il-mekkaniżmu ta' aġġustament u l-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika

1. Il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika previst skont l-Artikolu 8 tal-Ftehim għandu japplika fir-rigward tal-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Awstralja għall-Programm Orizzont Ewropa. Il-mekkaniżmu ta' aġġustament previst fl-Artikolu 7 tal-Ftehim ma għandux japplika fir-rigward tal-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Awstralja għall-Programm Orizzont Ewropa.

2. Il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu għandu jkun ibbażat fuq il-prestazzjoni tal-Awstralja u tal-entitajiet Awstraljani fil-partijiet tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa li huma implimentati permezz ta' għotjiet kompetittivi.
3. Ir-regoli dettaljati għall-applikazzjoni tal-mekkaniżmu ta' korrezzjoni awtomatika msemmi fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu huma stabbiliti fl-Anness I ta' dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 6

Dispożizzjonijiet finali

1. Dan il-Protokoll għandu jibqa' fis-seħh għaż-żmien li jkun neċessarju biex jitlestew l-attivitajiet, l-azzjonijiet, il-proġetti kollha jew, f'każijiet eċċezzjonali, partijiet minnhom, li huma ffinanzjati mill-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, l-azzjonijiet kollha neċessarji sabiex jiġu protetti l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, u l-obbligi finanzjarji kollha bejn il-Partijiet li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll.
2. L-Annessi ta' dan il-Protokoll għandhom jagħmlu parti integrali minn dan il-Protokoll:
 - (a) Anness I: Regoli li jirregolaw il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Awstralja għall-Programm Orizzont Ewropa;
 - (b) Anness II: Lista tal-programmi, tal-attivitajiet, tal-azzjonijiet, tal-proġetti, jew ta' partijiet minnhom, ekwivalenti tal-Awstralja

REGOLI LI JIRREGOLAW IL-KONTRIBUZZJONI FINANZJARJA
TAL-AWSTRALJA GĦALL-PROGRAMM ORIZZONT EWROPA

I. Kalkolu tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Awstralja

1. Il-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Awstralja għall-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa għandha tigi stabbilita fuq bażi annwali f'konformità mal-Artikolu 6 tal-Ftehim.
2. Il-kontribuzzjoni operazzjonali li għandha tithallas mill-Awstralja għas-sena finanzjarja 2027 tal-Unjoni għandha tkun EUR 22 000 000.
3. It-tariffa tal-partecipazzjoni tal-Awstralja għandha tigi stabbilita f'konformità mal-Artikolu 6(4) u (9) tal-Ftehim.

II. Korrezzjoni awtomatika tal-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Awstralja

1. Għall-kalkolu tal-korrezzjoni awtomatika kif imsemmi fl-Artikolu 8 tal-Ftehim u fl-Artikolu 5 ta' dan il-Protokoll, għandhom japplikaw il-modalitajiet li ġejjin:
 - (a) “għotjiet kompetittivi” tfisser l-għotjiet mogħtija permezz ta' sejhiet għal proposti mnedija fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, li l-benefiċjarji finali tiegħu jistgħu jiġu identifikati fil-ħin tal-kalkolu tal-korrezzjoni awtomatika; l-appoġġ finanzjarju lill-partijiet terzi kif definit fl-Artikolu 207 tar-Regolament Finanzjarju huwa eskluż;

- (b) meta impenn legali jiġi ffirmat ma' konsorzju, l-ammonti użati sabiex jiġu stabbiliti l-ammonti inizjali tal-impenn legali għandhom ikunu l-ammonti kumulattivi allokat lill-benefiċjarji li huma entitajiet Awstraljani f'konformità mad-diżaggregazzjoni tal-baġit indikattiv tal-ftehim ta' għotja;
- (c) l-ammonti kollha tal-impenji legali li jikkorrispondu għall-għotjiet kompetittivi għandhom jiġu stabbiliti bl-użu tas-sistema elettronika tal-Kummissjoni Ewropea "External – COmmon Research DAta Warehouse" (minn hawn 'il quddiem imsejha "e-Corda") u għandhom jinsiltu minn dik is-sistema fit-tieni Erbġha ta' Frar tas-sena N+2;
- (d) "kostijiet mingħajr intervent" tfisser il-kostijiet tal-Programm Orizzont Ewropa għajr l-għotjiet kompetittivi, inkluż in-nefqa ta' appoġġ, l-amministrazzjoni speċifika għall-programm, u azzjonijiet oħra, inkluż b'mod partikolari l-akkwist, il-premjijiet, l-istrumenti finanzjarji, l-azzjonijiet diretti tal-JRC, l-abbonamenti (l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD), l-Aġenzija Ewropea għall-Koordinazzjoni tar-Riċerka (Eureka), is-Sħubija Internazzjonali għall-Kooperazzjoni fl-Effiċjenza fl-Użu tal-Enerġija (IPEEC), u l-Aġenzija Internazzjonali tal-Enerġija (AIE)), u l-esperti (l-evalwaturi, il-monitoraġġ tal-proġetti).
- (e) l-ammonti allokat lill-organizzazzjonijiet internazzjonali meta tali organizzazzjonijiet huma l-benefiċjarji finali għandhom jitqiesu bħala kostijiet mingħajr intervent, hliet jekk l-organizzazzjoni internazzjonali inkwistjoni tkun il-koordinatur ta' proġett u qed tqassam fondi lil koordinaturi oħra.

2. Il-mekkaniżmu għandu jiġi applikat kif ġej:

- (a) il-korrezzjonijiet awtomatiċi għas-sena N fir-rigward tal-eżekuzzjoni tal-appropriazzjonijiet ta' impenn għas-sena N, miżjuda f'konformità mal-Artikolu 6(5) ta' l-Ftehim, għandhom jiġu applikati abbażi tad-data tas-sena N u tas-sena N+1 minn e-Corda imsemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 1 tat-Taqsima II ta' dan l-Anness f*(is-sena N+2; l-ammont meqjus se jkun l-ammont tal-għotjiet kompetittivi fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, li għalihom hija disponibbli d-data, fil-hin tal-kalkolu tal-korrezzjoni;
- (b) mis-sena N+2 u sal-2029 inkluż, l-ammont tal-korrezzjoni awtomatika għandu jiġi kkalkolat għas-sena N billi tittiehed id-differenza bejn:
 - (i) l-ammont totali tal-għotjiet kompetittivi assenjati lill-Awstralja jew lil entitajiet Awstraljani fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa bħala impenji magħmula fuq appropriazzjonijiet baġitarji tas-sena N; u
 - (ii) l-ammont tal-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Awstralja għas-sena N immultiplikat bil-proporzjon bejn:
 - (A) l-ammont ta' għotjiet kompetittivi magħmula fuq appropriazzjonijiet ta' impenn tas-sena N fl-ambitu tal-Pilastru II ta' Orizzont Ewropa, miżjud f'konformità mal-Artikolu 6(5) ta' dan il-Ftehim; u,
 - (B) it-total tal-appropriazzjonijiet ta' impenn baġitarju awtorizzati kollha tas-sena N fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa, inklużi l-ispejjeż mingħajr intervent.

- III. Pagament tal-kontribuzzjoni finanzjarja tal-Awstralja u pagament tal-korrezzjoni awtomatika applikabbli għall-kontribuzzjoni operazzjonali tal-Awstralja
1. Il-Kummissjoni Ewropea għandha tikkomunika lill-Awstralja, mill-aktar fis possibbli u mhux aktar tard mill-ħruġ tas-sejha għall-fondi tas-sena finanzjarja tal-Unjoni, l-informazzjoni li ġejja:
- (a) l-ammont tal-kontribuzzjoni operazzjonali msemmija fil-paragrafu 2 tat-Taqsima I ta' dan l-Anness;
 - (b) l-ammont tat-tariffa tal-partecipazzjoni msemmija fil-Artikolu 6(9) ta' dan il-Ftehim; u
 - (c) mis-sena N+2 għall-parti tal-Programm Orizzont Ewropa meta din l-informazzjoni hija neċessarja sabiex tigi kkalkolata l-korrezzjoni awtomatika, il-livell ta' impenji li jkunu saru favur l-entitajiet Awstraljani fl-ambitu tal-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa diżaggregata skont is-sena korrispondenti tal-appropriazzjonijiet baġitarji u l-livell totali relatat tal-impenji.
2. Il-Kummissjoni Ewropea għandha toħroġ, sa mhux aktar tard minn Ġunju ta' kull sena finanzjarja tal-Unjoni, sejha għall-fondi lill-Awstralja li tikkorrispondi għall-kontribuzzjoni tagħha fl-ambitu ta' dan il-Protokoll.

Is-sejha għall-fondi għandha tipprovdi l-pagament tal-kontribuzzjoni tal-Awstralja mhux aktar tard minn 45 jum wara li tinħareġ is-sejha għall-fondi.

Għall-ewwel sena ta' implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, il-Kummissjoni Ewropea għandha toħroġ is-sejha għall-fondi, fi żmien 60 jum mid-data tal-bidu tal-applikazzjoni proviżorja, f'konformità mal-Artikolu 15(2) tal-Ftehim.

3. Mill-2029, is-sejha għall-fondi għandha tirrifletti wkoll l-ammont tal-korrezzjoni awtomatika applikabbli għall-kontribuzzjoni operazzjonali mħallsa għas-sena N-2. Fis-sena finanzjarja 2029 tal-Unjoni, l-ammont li jirriżulta mill-korrezzjoni awtomatika applikata għall-kontribuzzjoni operazzjonali mħallsa fl-2027 mill-Awstralja se jkun dovut lill-Awstralja jew mingħandha.
4. L-Awstralja għandha tħallas il-kontribuzzjoni finanzjarja tagħha fl-ambitu ta' dan il-Protokoll f'konformità mat-Taqsima III ta' dan l-Anness. Fin-nuqqas ta' pagament mill-Awstralja sad-data dovuta, il-Kummissjoni Ewropea għandha tibgħat ittra formali ta' tfakkira.

Kwalunkwe dewmien fil-pagament tal-kontribuzzjoni finanzjarja għandu jwassal għall-pagament ta' mgħax ta' inadempjenza mill-Awstralja fuq l-ammont pendenti mid-data ta' maturità.

Ir-rata tal-imghax fuq l-ammonti riċevibbli mhux imħallsa fid-data ta' maturità għandha tkun ir-rata li japplika l-Bank Ċentrali Ewropew fl-operazzjonijiet ewlenin ta' rifinanzjament tiegħu, kif tkun ippubblikata fis-serje C ta' *Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*, li tidhol fis-sehh fl-ewwel jum kalendarju tax-xahar li fih taħbat id-data ta' maturità, miżjuda bi tliet punti u nofs percentwali.

LISTA TAL-PROGRAMMI,
TAL-ATTIVITAJIET, TAL-AZZJONIJIET, TAL-PROĠETTI,
JEW TA' PARTIJIET MINNHOM EKWIVALENTI TAL-AWSTRALJA

Il-lista mhux eżawrjenti li ġejja għandha titqies bħala l-programmi, l-attivitajiet, l-azzjonijiet, il-proġetti, jew partijiet minnhom, tal-Awstralja, ekwivalenti għall-Pilastru II tal-Programm Orizzont Ewropa:

- Il-Programm ta' Avvanz fl-Enerġija Rinnovabbli;
- L-Aċċeleratur tal-Kapaċitajiet Strateġiċi Avvanzati;
- Iċ-Ċentru Awstraljan għar-Riċerka Agrikola Internazzjonali;
- Il-Programm taċ-Ċentri ta' Riċerka Kooperattiva;
- Il-Fond ta' Innovazzjoni "Future Made in Australia";
- Il-Programm Nazzjonali ta' Għotjiet Kompetittivi;
- Il-Kunsill Nazzjonali tar-Riċerka dwar is-Saħħa u l-Mediċina: Iċ-Ċentri ta' Eċċellenza fir-Riċerka, l-Għotjiet ta' Ideat, l-Iskemi ta' Kollaborazzjoni Internazzjonali, l-Għotjiet għall-Investigaturi, il-Proġetti ta' Shubija, l-Għotjiet ta' Sinergija, is-Sejhiet Immirati għar-Riċerka.